

Kvalitetspris Vård och Omsorg 2010

Förflyttningsutbildning

Rehabenheten inom Äldreomsorgen

Marie Hansson Leg. sjukgymnast 0413-62878

Viktoria Persson Leg. arbetsterapeut 0413-62634

Bakgrund

Många personer som arbetar inom äldreomsorgen har under lång tid efterfrågat utbildning inom förflyttningsteknik.

Ett projekt påbörjades under 2009 då en utbildning i förflyttningsteknik erbjöds till undersköterskor. Utbildningen innehöll både kroppskännedom, manuella förflyttningar och förflyttningar med mobil lyft.

De undersköterskor som har börjat arbeta inom vården behöver utbildning i förflyttningsteknik för att kunna använda olika hjälpmedel rätt och kunna utföra förflyttningarna på ett bra ergonomisk sätt. Även de som har arbetat inom vården i många år behöver påminnas och uppdateras i nya tips och råd för att underlätta i olika förflyttningssituationer. De ska också få en vetskap om hur den egna kroppen ska förhålla sig bäst ergonomiskt vid olika förflyttningssituationer för att undvika belastningsskador.

Genom dessa olika komponenter ska undersköterskor inom äldreomsorgen i Eslövs Kommun kunna utföra en säker och trygg förflyttning för både brukare och sig själva.

Målgrupp

De undersköterskor som arbetar inom äldreomsorgen i Eslövs Kommun.

Alla brukare som får hjälp av vårdpersonal vid olika förflyttningar.

Genomförande

Under 2009 har förflyttningsutbildning genomförts en gång i veckan. Utbildningslokalen är i källaren på Gjutaregården. Denna lokal står tillgänglig för all vårdpersonal inom äldreomsorgen att träna och öva olika förflyttningar med olika förflyttningar manuellt eller med olika hjälpmedel.

Varje utbildningsgrupp har kommit ifrån samma arbetsplats t.ex. den vårdpersonal som arbetar på Trollsjögården ska komma på samma utbildningstillfälle. Denna uppdelning för att man lättare ska kunna diskutera olika brukares eventuella förflyttningsproblematik och komma fram till en lösning. Varje utbildningsgrupp får ett informationshäfte med tips och idéer på hur man kan utföra olika förflyttningar. Vid varje utbildningstillfälle delas en utvärderingsenkät ut där deltagarna har möjlighet att ge feedback på utbildningen.

En månad efter utbildningstillfället får varje deltagare en enkät med olika frågor. Dessa frågor handlar om hur man har tagit till sig den information som de har fått via förflyttningsutbildningen.

Den vårdpersonal som deltagit i förflyttningsutbildningen under våren 2009 har även fått en ny enkät efter sex månader med samma frågor. Tanken med dessa två enkäter är att man verkligen ska ha tagit till sig kunskaperna ifrån utbildningstillfället.

Resultat

Under 2009 har 205 undersköterskor inom äldreomsorgen fått utbildning i förflyttningsteknik. Många upplever utbildningen som mycket positivt.

Se nedan de exemplen på svar ifrån utvärderingsenkäten direkt efter utbildningstillfället:

”Även om man har hört det många gånger behövs det repeteras.”

”Bra att fundera på hur jag gör och varför.”

”Positivt att höra att man gör fel, det går ofta på rutin och man behöver påminnas om hur man gör rätt.”

”Bra att få prova på de olika förflyttningarna, få känna hur det känns.”

”Bra att se nya sätt för att underlätta förflyttningar. Man får sig en tankeställare, så lätt det kan vara och så gör man det så svårt för sig själv.”

”Positivt, man behöver själv känna på hur det känns, lättare att förstå varför brukaren ibland protesterar.”

”Jättebra, nyttigt och lärorikt att testa själv, man förstår vårdtagaren bättre.”

”Bra, alla borde prova på lift innan man använder det på vårdtagaren.”

Många tycker också att det är bra att få gå utbildningen tillsammans med de man arbetar med. Man kan ha diskussioner om aktuella förflyttningsproblem kring de brukare man träffar dagligen.

Uppföljningsenkäterna som skickades ut en månad efter utbildningstillfället svarade 80 % (49/61) av personalen i hemvården och 58 % (18/31) av personalen på särskilt boende. Gemensamt för svaren i uppföljningsenkäten är att vårdpersonalen tänker på sin egen kropp utifrån de ergonomiska tips och råd som förmedlats vid utbildningstillfället. Svaren visar även på en större medvetenhet i hur de kan använda olika hjälpmedel på bästa sätt i olika förflyttningssituationer.

Uppföljningsenkäterna som skickades ut sex månader efter utbildningstillfället svarade 41 % (25/61) av personalen i hemvården och 16 % (5/31) av personalen på särskilt boende. Denna låga svarsfrekvens är för liten för att kunna redovisa några resultat av enkäten.

Projektet som startade 2009 har resulterat i att fler arbetsterapeuter och sjukgymnaster har utbildats för att kunna ge regelbundna och kontinuerliga utbildningar i förflyttningsteknik.